

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ: ВИКОРИСТОВУЄМО КОРЕКТНО

Вивчення норм авторського права на уроках інформатики

Олег СУХОВІРСЬКИЙ, канд. пед. наук, доцент кафедри природничо-математичних дисциплін, Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія

Повага до авторського права — одна з ознак цивілізованого суспільства. І в цьому питанні Україні сьогодні, на жаль, похвалитися нічим. Хоча наші співгромадяни й мають певні уявлення про права, пов'язані з інтелектуальною власністю, проте не надто переймаються їх дотриманням на практиці. Тому введення в курс інформатики у початковій школі теми “Авторське право” надзвичайно актуальне. Як розкрити її маленьким учням, читайте у статті.

Передумови виникнення неповаги до авторського права

Проблема недотримання авторського права в Україні має досить давню історію, оскільки його захистом та законністю поширення творів на теренах СРСР не дуже переймалися. Так, автором головної музичної теми популярного радянського мультфільму “Ну постривай!” є угорський композитор Томаш Деак, про якого немає жодної згадки у титрах, а в епізоді з викраденням злодіями білизни на даху в мультфільмі “Малюк і Карлсон” використано мелодію “House of Horrors” Мерва Гріффіна, про що також у титрах не згадується. Таких прикладів, на жаль, можна навести багато.

Крім того, донедавна у школах не вивчали основні норми авторського права, нічого не розповідали про відповідальність за плагіат та незаконне поширення продукції, автором якої є інша людина. Слід визнати, що в освітніх закладах часто встановлюють піратське програмне забезпечення, тож такий стан речей стає для учнів звичним. Це спонукає їх без докорів сумління використовувати піратське програмне забезпечення й на домашніх комп'ютерах.

У навчальному процесі часто виникає необхідність використовувати різні **об'єкти авторського права**,

наприклад, літературні твори, реферати, комп'ютерні програми, музичні твори з текстом і без, фотографії, твори живопису та ін. Однак звичка зазначати їх авторів у школярів не сформована.

Існують також і **психологічні причини** поширення піратського контенту. Художні твори, комп'ютерні програми та й взагалі інтелектуальну власність не сприймають як щось матеріальне. Складається враження, що автор, власник нічого не втратить, якщо ми скопіюємо його твір. Ключове слово тут — “скопіюємо”. Примірник твору залишиться ж у автора! Але насправді в результаті наших дій автор втратить власну вигоду. Його твори будуть поширювати інші люди, часто отримуючи з цього певний зиск.

В учнів слід сформувані уявлення про те, що роботу письменника, художника, музиканта слід оплачувати!

Пояснити це вчитель може, наприклад, так.

Письменник витрачає кошти на папір, канцелярське приладдя, йому треба харчуватися, сплачувати за квартиру тощо. Вклавши гроші у матеріали, він створює нове оповідання. Якщо він вдало його продасть, то може на отримані кошти купувати нові витратні матеріали та інші необхідні речі. Якщо ж злочинець скопіює його твір, то цих грошей письменник

Навчально-методичне забезпечення до підручника інтегрованого курсу

НОВА
УКРАЇНСЬКА
ШКОЛА

Я
ДОСЛІДЖУЮ
СВІТ

1
КЛАС

Робочий зошит учня

(О. Волощенко, О. Козак, Г. Остапенко)

- ✓ Сучасний дружній до дитини формат
- ✓ Багато матеріалів для дослідницької діяльності
- ✓ Завдання, які допомагають малятам активно конструювати знання
- ✓ Цікаві комунікативні вправи

Заирніть
у зошит тут —
svitdovkola.org/1/1

ЗАМОВИТИ

Набір сюжетних картин

Яскраві малюнки-історії для групової роботи, які пов'язують всі освітні галузі й можуть стати центром тижня — його яскравим початком і чудовим підбиттям підсумків

Підписуйтеся
на розсилку сайту
SVITDOVKOLA.ORG,
і будете в курсі всіх
новинок!

Набір ігрових полів

Захопливі настільні ігри для групової роботи, які допомагають закріпити та поглибити знання, набуті протягом тижня

Е-матеріали

на сайті svitdovkola.org

Планування освітньої діяльності, конспекти тематичних тижнів, інтерактивні презентації, матеріали для роздрукування тощо

БЕЗКОШТОВНО!

БЕЗКОШТОВНО!

Навчальні матеріали стануть добрими помічниками творчого вчителя і вдало доповнять будь-який підручник курсу “Я досліджую світ”

Замовляйте
навчальні матеріали
у Видавництві “Світич”
(067) 504-50-22
(050) 761-72-59
books@dvsvit.com.ua
svitdovkola.org